

TVO

Osavuosisikatsaus

tammikuu–syyskuu 2011

Teollisuuden Voima Oyj:n osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2011

Vuoden kolmannella neljänneksellä Teollisuuden Voima Oyj:n sähköntuotanto Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 -laitosyksiköillä jatkui turvallisesti ja luotettavasti. Olkiluoto 3 -projektissa laitosyksikön rakennustyöt ovat suurelta osin valmiit ja reaktorilaitoksen pääkomponentit on asennettu paikoilleen. OL3:n koulutussimulaattori on otettu testikäyttöön. Olkiluoto 4 -hankkeen suunnittelu ja valmistelutoimenpiteet jatkuivat. Japanin ydinvoimalaitosonnettomuuden jälkeen Olkiluodon voimalaitoksella on tehty turvallisuusselvityksiä. EU:n ydinvoimaloiden stressitesteihin liittyvät lopulliset selvitykset toimitetaan Säteilyturvakeskukselle lokakuun loppuun mennessä.

Toimintaympäristö

Japanissa maaliskuussa tapahtuneen ydinvoimaonnettomuuden jälkeen Säteilyturvakeskus (STUK) käynnisti työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) toimeksiannosta selvityksen siitä, miten suomalaisissa ydinvoimalaitoksissa on varauduttu luonnonilmiöiden ja ulkoisen sähkönsyötön menetyksen aiheuttamiin ongelmiin. Ydinvoimayhtiöt toimittivat raporttinsa STUKille huhtikuun puolivälissä. STUK totesi ministeriölle 16.5.2011 antamassaan selvityksessä, että suomalaisissa ydinvoimalaitoksissa ei tullut esiin sellaisia uusia uhkatekijöitä tai puutteita, jotka vaatisivat välittömiä turvallisuusparannuksia. STUKin mukaan ydinvoimayhtiöiden oli kuitenkin syytä jatkaa laitosyksikkökohtaisia tarkempia selvityksiä varautumisesta joihinkin poikkeuksellisiin luonnonolosuhteisiin. Selvityksissä tarkastellaan esim. sähkönsyötön ja reaktorin jäähdytyksen varmistamista tilanteissa, joissa samanaikaisesti oletetaan esiintyvän moninkertaisten vara- ja turvallisuusjärjestelmien vikaantumisia. Selvitykset ja suunnitelmat turvallisuusparannuksista voidaan laatia EU:n ministerineuvoston pyynnöstä tehtävien stressitestien yhteydessä.

STUKin pyytämät selvitykset laaditaan Euroopan ydinturvallisuusviranomaisten yhteistyöelimien ENSREGin (European Nuclear Safety Regulators Group) ja WENRAn (Western European Nuclear Regulators Association) ohjeiden mukaisesti. EU:n ydinvoimaloiden stressitesteihin liittyvät lopulliset selvitykset tulee toimittaa STUKille 31.10.2011 mennessä. STUK laatii selvitysten pohjalta kansallisen loppuraportin vuoden loppuun mennessä.

Fukushiman ydinvoimalaitosonnettomuuden jälkeen joissakin maissa on tehty merkittäviä ydinvoimaa koskevia energiapoliittisia suunnanmuutoksia. Saksa teki toukuussa ja vahvasti heinäkuun alussa poliittisen päätöksen sulkea kaikki ydinvoimalaitoksensa vuoteen 2023 mennessä. Myös Sveitsi lopetti uudet ydinvoimahankkeensa. Italiassa kesäkuussa toimitettu kansanäänestys jatkoi ydinvoiman käytön kieltoa. Muut EU-jäsenmaat eivät ole muuttaneet energialinjauksiaan. Erityisesti Saksan päätös ydinvoimasta luopumisesta vaikuttaa myös EU-tasolla meneillään olevan pitkän tähtäimen energiastrategian valmisteluun, tulevan energian infrastruktuuripaketin toteutukseen ja sovittujen hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteiden toteutumiseen.

EU:n ministerineuvostossa hyväksyttiin 19.7.2011 syyskuussa 2011 voimaan tullut ydinjätedirektiivi, joka on ensimmäinen EU:n laajuinen ydinjätteen ja käytetyn polttoaineen huoltoa koskeva puitedirektiivi. Jäsenmaiden hallituksilla on kaksi vuotta aikaa viedä direktiivi kansalliseen lainsäädäntöön, ja ensimmäiset kansalliset ydinjäteohjelmat tulee toimittaa EU-komissiolle vuoteen 2015 mennessä.

Suomen uusi hallitusohjelma valmistui 17.6.2011. Sen mukaan hallitus ei myönnä periaatelupia uusille ydinvoimaloille, käsittelee ydinvoimaloita koskevat rakentamislupapäätökset viipymättä ja tekee päätökset ydinjätteen loppusijoituksesta selvitysten valmistumisen jälkeen eduskunnan päätöksen mukaisesti hakemalla kansallisen ratkaisun. Lisäksi hiilidioksidivapaalle sähkön tuotannolle suunnitellaan uutta veroa, jonka suuruudeksi hallitusohjelmassa mainitaan 170 miljoonaa euroa.

Euroopan komissio julkisti 22.6.2011 ehdotuksen energiatehokkuutta koskevaksi direktiiviksi. Se velvoittaisi jäsenvaltioita toimenpiteisiin, joiden avulla saavutettaisiin EU:n asettama 20 prosentin energiansäästötavoite vuodelle 2020. Direktiivin periaatteena on, että kaikki uudet yli 20 MWth:n lämpövoimalaitokset tulisi rakentaa yhteistuotantolaitoksiksi.

Liiketoiminnan tulos

Konsernin liikevaihto katsauskaudella 1.1.–30.9.2011 oli 273,7 (1.1.–30.9.2010: 275,8) miljoonaa euroa. Sähkön toimitusmäärä osakkaille oli 11 048,6 (11 364,0) GWh.

Konsernin tulos oli 6,4 (34,1) miljoonaa euroa. Konsernin oikaistu tulos 8,9 (3,8) miljoonaa euroa eroaa konsernin tuloksesta IFRS-säännösten mukaisen ydinjätehuoltovastuun tulosvaikutuksen ja vertailukaudella suojauslaskennan ulkopuolisten rahoitusinstrumenttien arvostuksien vaikutuksen osalta (katso Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja).

Rahoitus ja maksuvalmius

TVO:n rahoitustilanne on kehittynyt suunnitelmien mukaisesti.

TVO:n pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen määrä, lukuun ottamatta osakkaille edelleen lainattua lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastolta, oli katsauskauden lopussa 2 879,0 (31.12.2010: 2 683,8) miljoonaa euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin katsauskaudella 33,9 (323,2) miljoonaa euroa ja lainoja lyhennettiin 5,8 (136,7) miljoonaa euroa. Lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastolta lisättiin 40,2 (51,5) miljoonaa euroa. OL3-projektin rahoituskulut on aktivoitu taseeseen.

TVO käyttää oikeuttaan lainata varoja takaisin Valtion ydinjätehuoltorahastolta laissa määrättyjen sääntöjen puitteissa. Lainan määrä on 842,6 (31.12.2010: 802,4) miljoonaa euroa.

naa euroa ja se sisältyy korollisiin velkoihin. Laina on edelleen lainattu yhtiön A-osakesarjan osakkaille.

TVO päivitti kesäkuussa 2,5 miljardin euron suuruisen joukkovelkakirjalainaohjelman (EMTN). TVO on laskenut raportointikauden aikana EMTN-ohjelman puitteissa liikkeeseen SEK 300 miljoonan suuruisen ns. private placement -lainan.

Yhtiö allekirjoitti maaliskuussa 1,5 miljardin euron suuruisen syndikoidun valmiusluoton. Laina-aika on viisi vuotta ja siihen sisältyy kaksi vuoden mittaista pidennysoptiota. Kyseisellä valmiusluotolla korvattiin kesäkuussa 2012 erääntyvä valmiusluotto. Katsauskauden lopussa TVO:lla oli nostamattomia luottositoumuksia ja kassavaroja yhteensä 2 092 miljoonaa euroa.

Sekä Fitch Ratings (Fitch) että Japan Credit Rating Agency (JCR) ovat vahvistaneet TVO:n luottoluokitukset entisille tasoilleen. Fitchin luokitus päivitettiin tasolle A- kesäkuussa ja JCR:n luokitus tasolle AA tammikuussa. Molemmat luokittajat arvioivat TVO:n tulevaisuuden näkymät edelleen vakaiksi.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 24.3.2011 päätettiin yhtiön B-osakesarjan osakkeenomistajille suunnatusta osakeannista, jolla yhtiön osakepääomaa korotetaan 65,2 miljoonalla eurolla. Merkintähinta maksetaan hallituksen päättämänä ajankohtana vuoden 2011 aikana. Osakepääoman korotus perustuu OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämä oman pääoman -ehtoinen rahoitus kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Ydinvoima

Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2

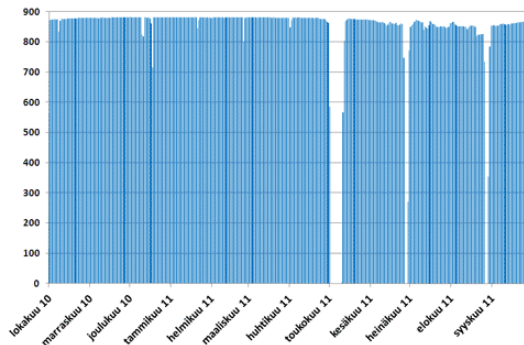
Olkiluodon voimalaitosyksiköiden, Olkiluoto 1 (OL1) ja Olkiluoto 2 (OL2), sähkön-
tuotanto katsauskaudella 1.1.–30.9.2011 oli 10 334 (10 295) GWh ja käyttökerroin
yhteensä 90,5 (91,2) %.

Laitosyksiköt toimivat tarkastelujakson ajan turvallisesti ja luotettavasti. OL1:n netto-
tuotanto oli 5 367 (5 042) GWh ja käyttökerroin 93,3 (89,0) %. OL2:n nettotuotanto
oli 4 967 (5 253) GWh ja käyttökerroin 87,6 (93,3) %.

OL1:llä ja OL2:lla oli elokuussa viikonloppuseisokit, joissa tehtiin korjaus- ja tarkas-
tustöitä.

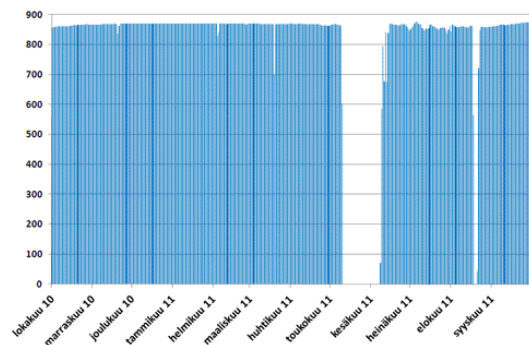
Olkiluoto 1

Keskimääräinen sähköteho MW
1.10.2010–30.9.2011

Olkiluoto 2

Keskimääräinen sähköteho MW
1.10.2010–30.9.2011

Vuosihuollot

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen vuoden 2011 vuosihuollot saatiin päätökseen 8. kesäkuuta. OL2:n vajaat 29 vuorokautta kestänyt vuosihuolto oli Olkiluodon voimalaitoksen tähän mennessä suurin huoltoseisokki. OL1:llä oli vuorossa lyhyt, 9 vuorokautta kestänyt polttoainevaihtoseisokki, jossa tehtiin myös ennakkohuoltotöitä sekä tarkastuksia ja koestuksia.

OL2:n vuosihuollossa uusittiin matalapaineturbiinit, generaattori ja sen jäähdytysjärjestelmä, päähöyrylinjojen sisemmät eristysventtiilit, merivesipumput ja lauhduttimen sisäpuoliset väliottohöyrylinjat. Myös pienjännitekojeistoja ja lauhteen puhdistusjärjestelmän automaatiota uusittiin. Tehtyjen uudistusten myötä OL2:n tekninen luotettavuus parani entisestään, ja laitoksen nettosähköteho kasvoi noin 20 megawattia turbiinilaitoksen hyötysuhteen parantuessa. OL1:llä vastaavanlainen suuri vuosihuolto ilman generaattoriasennusta toteutettiin vuonna 2010.

OL2:lla todettiin vuosihuollon aikana poikkeamia reaktorin ylipainesuojausjärjestelmän venttiileissä. Järjestelmään kuuluvia varo-, ulospuhallus- ja pika-avausventtiilejä tarkastettiin vuosihuollossa yhteensä 12 kappaletta ja osassa niistä todettiin toimintaa haittaamattomia poikkeamia. Tapahtuman turvallisuusmerkitykseksi määritettiin luokka 1 kansainvälisellä seitsenportaisella INES-asteikolla. Vastaavat venttiilit OL1:llä tarkastettiin ja venttiilien sisäosia vaihdettiin juhannuksen jälkeisessä seisokissa. OL2:lla venttiilit uusittiin elokuussa pidetyssä viikonloppuseisokissa.

Olkiluoto 3

OL3 on rakenteilla oleva ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat AREVA NP GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG. Laitoksen kaupallisen sähköntuotannon piti alun perin alkaa huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Laitostoimittaja ilmoitti vuonna 2010, että suurin osa töistä valmis-

tuu vuonna 2012. Laitostoimittajan mukaan ydintekninen käyttöönotto kestää noin 8 kuukautta, joten laitoksen käyttö alkaa sen mukaan vuoden 2013 jälkipuoliskolla. (Ks. sivu 11: Katsauskauden jälkeiset tapahtumat.) Avaimet käteen -toimituksen mukaan vastuu aikataulusta on laitostoimittajalla.

Laitoksen rakennustyöt ovat suurelta osin valmiit. TVO:n toimistorakennuksen rakennustyöt jatkuivat. Reaktorilaitoksen pääkomponentit, kuten reaktoripaineastia, paineistin ja neljä höyrystintä on asennettu paikoilleen, ja primääripiirin putkistojen hitsaukset ovat valmistuneet. Muiden komponenttien asennustyöt ja putkistojen hitsaukset sekä painekokeet jatkuivat. Turbiinilaitoksen automaatiokaappien käyttöönotto-koestukset ovat käynnissä. Reaktorilaitoksen automaation suunnittelu, dokumentointi ja luvitus ovat vielä kesken. OL3:n koulutussimulaattori on toimitettu ja asennettu Olkiluotoon. Simulaattori on testauskäytössä.

Vuonna 2008 vireille tulleet välimiesmenettelyt, jotka koskevat laitoksen valmistumisen viivästymistä ja sen kustannuksia sekä erikseen rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksia, jatkuivat.

Laitoksen valmistumisen viivästymistä ja sen kustannuksia koskevaan välimiesmenettelyyn liittyen laitostoimittaja toimitti kesäkuussa 2011 kannekirjelmän, johon sisältyi määrältään päivitetty ja yksilöity vaatimus välillisine kustannuksineen ja viivästyskorkeineen. Laitostoimittajan viimeksi esittämän kanteen rahamääräinen vaatimus, mukaan lukien välilliset kustannukset ja viivästyskorot, on noin 1,9 miljardia euroa. TVO on aiemmin todennut laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi ja on tehnyt vastakanteen, jonka määrä on tällä hetkellä noin 1,4 miljardia euroa. TVO päivittää oman vaatimuksensa välimiesmenettelyn aikana. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja osapuolten vaatimusten määrät voivat vielä muuttua.

Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Työmaan henkilömäärä katsauskauden lopussa oli hieman yli 3 000. Työmaan työturvallisuus säilyi hyvällä tasolla.

Kaikki OL3-projektin toteutuneet aktivointikriteerit täyttävät menot on kirjattu konsernin taseen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenuun.

Olkiluoto 4

Eduskunta jätti 1.7.2010 voimaan valtioneuvoston 6.5.2010 tekemän myönteisen periaatepäätöksen TVO:n periaatepäätöshakemuksesta neljännen ydinvoimalaitoksen (OL4) rakentamisesta Olkiluotoon.

OL4-hankkeen suunnittelu, tarjouspyyntöaineiston laadinta ja toteutustapojen arviointi sekä muut valmistelutoimenpiteet jatkuivat.

Hankkeen organisointia jatkettiin. Projektin johtajaksi on nimitetty Janne Mokka 1.7.2011 alkaen.

Ydinpolttoaine

Ydinpolttoainehankintojen arvo katsauskaudella oli 34,7 (49,7) miljoonaa euroa ja kulutuksen arvo 31,9 (30,0) miljoonaa euroa.

Ydinpolttoaine- ja uraanivaraston arvo 30.9.2011 oli 174,7 (31.12.2010: 171,9) miljoonaa euroa, josta reaktoreissa olevan polttoaineen arvo oli 81,0 (31.12.2010: 63,3) miljoonaa euroa.

Ydinjätehuolto

Yhtiöllä on ydinenergialain mukaan vastuu ydinjätehuoltoon liittyvistä toimenpiteistä ja niiden kustannuksista. TVO:n käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta huolehtii yhteisyritys Posiva Oy, jonka toisena omistajana on Fortum Power and Heat Oy.

Loppusijoituslaitoksen loppusijoitussyvyydessä, noin 420 metrissä, on alkuvuodesta aloitettu kahden ns. demonstraatiotunnelin louhintatyöt. Demonstraatiotunneleiden louhinnalla on tarkoitus osoittaa Posivan kyky rakentaa ja louhia varsinaisia loppusijoitustunneleita sekä määritellä loppusijoitustunneleiden ja -reikien sijainti turvallisen loppusijoituksen varmistamiseksi. Toisen, noin 50 metrin pituisen, tunnelin louhintatyöt valmistuivat kesäkuun alussa ja toisen rakennustyöt ovat edenneet puoleen väliin, noin 60 metriin. Tutkimustunneli ONKALON varsinaisten louhintatöiden valmistuttua kesäkuussa töitä on jatkettu teknisten ja tukitoimintotilojen louhinnalla. Louhintojen on määrä valmistua keväällä 2012. Ilmastointi- ja nostinlaiterakennukset, joiden rakentaminen aloitettiin kesällä 2010, vastaanotetaan lokakuussa järjestelmien koe-käytön jälkeen. Olkiluodon loppusijoitustilaan tullaan sijoittamaan TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n Suomessa käytetty polttoaine.

Rakennustyöt Olkiluodon käytetyn ydinpolttoaineen välivaraston laajentamiseksi kolmella uudella varastoaltaalla jatkuivat. Laajennusta voidaan käyttää OL1:n, OL2:n ja OL3:n tarpeisiin.

TVO jätti 21.9.2011 valtioneuvostolle hakemuksen voimalaitosjätteen loppusijoitustilojen (VLJ-luolan) käyttöluvan ehtojen muuttamiseksi. TVO hakee lupaa loppusijoittaa VLJ-luolaan OL3-laitosyksikön matala- ja keskiaktiiviset ydinjätteet sekä valtion hallussa olevat radioaktiiviset jätteet. Nämä ns. pienjätteet ovat muun muassa sairaaloissa ja opetuksessa käytettyjä säteilylähteitä. VLJ-luolan laajennus tulee ajankohtaiseksi arviolta 2030-luvulla, jolloin nykyiset loppusijoitussiilot täyttyvät. Nykyinen käyttöluva on voimassa vuoden 2051 loppuun asti.

Konsernitilinpäätöksen veloissa on esitetty IFRS-säännösten mukaan laskettu ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä varaus 824,3 (31.12.2010: 806,3) miljoonaa euroa ja varoissa on esitetty vastaava määrä yhtiön osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa.

Ydinjätehuollon tulevien kustannusten kattamiseksi yhtiö suorittaa maksuja ydinenergiain mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahastoon. TEM vahvisti yhtiön ydinjätehuollon vuoden 2010 lopun vastuumääräksi 1 179,1 (1 160,7) miljoonaa euroa ja yhtiön vuoden 2011 rahastotavoitteeksi Valtion ydinjätehuoltorahastossa 1 123,4 (1 069,8) miljoonaa euroa. Vastuumäärän ja rahastotavoitteen erotus on katettu vakuuksin.

Ydinjätehuoltorahasto vahvisti maaliskuussa 2011 yhtiön vuoden 2010 ydinjätehuoltomaksuksi 36,9 (43,5) miljoonaa euroa, joka maksettiin rahastoon 31.3.2011 (31.3.2010).

Hiilivoima

Meri-Pori

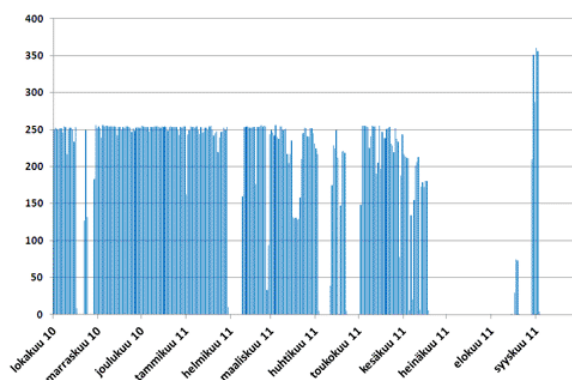
TVO:n osuus Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa tuotetusta sähköstä 1.1.–30.9.2011 oli 772,2 (1 127,5) GWh ja sen tuottamiseen käytettiin hiiltä 257,9 (391,9) tuhatta tonnia ja hiilidioksidipäästöoikeuksia 614,6 (919,9) tuhatta tonnia.

TVO on saanut vuosille 2008–2012 maksuttomia hiilidioksidipäästöoikeuksia osuudelleen Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa 1 479,7 tuhatta tonnia, josta vuodelle 2011 on kohdistettu 295,9 tuhatta tonnia.

TVO:n osuus Meri-Porin tuotannosta

Keskimääräinen sähköteho MW

1.10.2010–30.9.2011

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin

Investoinnit olivat katsauskaudella 242,8 (312,2) miljoonaa euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 239,8 (257,2) miljoonaa euroa, josta OL3-projektiin kohdistui 185,9 (185,7) miljoonaa euroa.

OL2-laitosyksiköllä toteutettiin vuosihuollon yhteydessä modernisointiprojektiin liittyvät asennukset (matalapaineturbiinit, lauhduttimen sisäpuoliset väliottohöyrylinjat, generaattori ja sen jäähdytysjärjestelmä sekä lauhteenpuhdistuksen automaatio, sisemmät eristysventtiilit, pienjännitekojeistot ja päämerivesipumput).

Meri-Porin hiilivoimalaitososuutta varten hankittuja hiilidioksidipäästöoikeuksia on luovutettu energiamarkkinavirastolle 14,5 (6,1) miljoonan euron arvosta. Vuonna 2011 päästöoikeuksia ja päästövähennyksiä Meri-Porin hiilivoimalaitososuutta varten on hankittu 6,5 (11,0) miljoonalla eurolla. Hankitut ja maksuttomat päästöoikeudet kattavat yhtiön katsauskauden hiilidioksidipäästöoikeustarpeen.

Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat

TVO sai joulukuussa 2008 Kansainväliseltä kauppakamarilta (ICC) tiedon, että OL3-projektin laitostoimittaja on toimittanut ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Tähän liittyen laitostoimittaja toimitti kesäkuussa 2011 kannekirjelmän, johon sisältyi määrältään päivitetty ja yksilöity vaatimus välillisine kustannuksineen ja viivästyskorkoineen. Laitostoimittajan viimeksi esittämän kanteen rahamääräinen vaatimus, mukaan lukien välilliset kustannukset ja viivästyskorot, on noin 1,9 miljardia euroa. TVO on aiemmin todennut laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi ja on tehnyt vastakanteen, jonka määrä on tällä hetkellä noin 1,4 miljardia euroa. TVO päivittää oman vaatimuksensa välimiesmenettelyn aikana. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja osapuolten vaatimusten määrät voivat vielä muuttua.

TVO on lisäksi osapuolena toisessa ICC:n sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyissä esitettyjen vaatimusten perusteella ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli katsauskauden lopussa 826 (31.12.2010: 803, 30.9.2010: 804) henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä oli katsauskauden lopussa 748 (31.12.2010: 719, 30.9.2010: 719) henkilöä.

TVO:n johdossa tehtiin seuraavat nimitykset, jotka tulivat voimaan 1.7.2011: Tekniikkaosaston johtaja Janne Mokka siirtyi OL4-projektin johtajaksi ja yksikköpäällikkö Sami Jakonen nimitettiin tekniikkaosaston johtajaksi.

Varsinainen yhtiökokous

TVO:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 24.3.2011. Yhtiökokous hyväksyi tilinpäätöksen vuodelta 2010, vahvisti tuloslaskelman ja taseen sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Lisäksi päätettiin yhtiön B-osakesarjan osakkeenomistajille suunnatusta osakeannista.

Hallituksen jäsenet valittiin uudelleen. Hallitus valitsi samana päivänä pidetyssä järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajaksi Lauri Virkkusen ja varapuheenjohtajaksi Matti Ruotsalan. Hallitus valitsi myös keskuudestaan hallituksen valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat.

Tilintarkastus

Osavuosikatsaus on tilintarkastamaton.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

TVO:n toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät on esitetty vuoden 2010 hallituksen toimintakertomuksessa.

Tarkastelujakson aikana ei ole ilmaantunut yhtiön toimintaan liittyviä merkittäviä uusia riskejä.

Arvio loppuvuoden kehityksestä

Alkaneella tilikaudella sähköntuotannon odotetaan jatkuvan edellisen vuoden tapaan. Olkiluodon ydinvoimalaitoksen tuotantoedellytykset ovat hyvät. Ydinpolttoaineen saatavuus on varmistettu pitkäaikaisin sopimuksin.

Japanin ydinvoimalaitosonnettomuuden vuoksi STUK lähetti kesäkuun alussa TVO:lle selvityspyynnön EU:n ydinvoimaviranomaisten määrittelemien ns. stressitestien tekemiseksi. Selvitykset toimitetaan STUKille lokakuun loppuun mennessä. Muut Suomessa tehtävät luonnonilmiöihin ja sähkönsyötön häiriöihin varautumiseen liittyvät lisäselvitykset pyritään tekemään loppuun vuoden 2011 aikana.

TVO jatkaa suunnitelmallisesti OL3-ydinvoimalaitosyksikön toteutusta ja tuotantokäyttöön valmistautumista.

TVO jatkaa OL4-ydinvoimalaitoshankkeen valmistelua ja toteutustapojen arviointia.

TVO käyttää Meri-Porin hiilivoimalaitoksen kapasiteettia aiempien periaatteiden mukaisesti.

Henkilöstön rekrytointia ja koulutusta jatketaan suunnitellusti.

Posiva Oy jatkaa käytetyn ydinpolttoaineen maanalaisen tutkimustilan rakentamista Olkiluodossa ja loppusijoitustilan rakentamislupahakemuksen valmistelua. Posiva Oy jättää rakentamislupahakemuksen suunnitelman mukaan TEMille vuoden 2012 aikana.

TVO Nuclear Services Oy (TVONS) jatkaa palveluiden markkinointia ja myyntiä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

TVO arvioi OL3-laitosyksikön valmistumisen voivan viivästyä vuoteen 2014. Arvio perustuu laitostoimittajan ilmoittamiin tietoihin rakennusprojektin etenemisestä. TVO on pyytänyt aikataulusta vastuussa olevalta laitostoimittajalta tarkempia tietoja laitosyksikön valmistumisesta.

19.10.2011

Teollisuuden Voima Oyj
Hallitus

Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja

TVO-KONSERNI (IFRS) (M€)	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Liikevaihto	274	276	363
Kauden voitto/tappio	6	34	37
Investoinnit ¹⁾	243	312	393
Oma pääoma	1 079	989	1 006
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:itä) ²⁾	2 984	2 839	2 800
Osakslainat (sisältyvät edellisiin) ³⁾	179	179	179
Laina VYR:itä ²⁾	843	802	802
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	824	800	806
Taseen loppusumma	5 915	5 639	5 589
Omavaraisuusaste (%) ⁴⁾	29,6	29,0	29,8
Henkilöstö (keskimäärin)	862	852	842

¹⁾ Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin perustuvat bruttoinvestointeihin.

²⁾ VYR = Valtion ydinjätehuoltorahasto.

³⁾ Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

⁴⁾ Omavaraisuusaste (%) = 100 x $\frac{\text{oma pääoma} + \text{osakslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ydinjätehuoltoon liittyvä varaus} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

KONSERNIN OIKAISTU TULOS (M€)	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Kauden voitto/tappio (IFRS)	6	34	37
Ydinjätehuoltovastuun vaikutus ¹⁾ (voitto -/tappio +)	3	-31	-30
Rahoitusinstrumenttien vaikutus ²⁾ (voitto -/tappio +)	0	1	0
Oikaistu kauden voitto/tappio	9	4	7

¹⁾ Sisältää IFRS-säännösten mukaisen ydinjätehuoltovastuun tulosvaikutukset.

²⁾ Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

TEOLLISUUDEN VOIMA OYJ (FAS) (M€)	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Emoyhtiön välitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolakia (FAS) noudattaen.			
Liikevaihto	270	270	355
Polttoainekulut	55	56	80
Ydinjätehuoltokulut	51	49	65
Muut sähköntuotannon tuotot ja kulut	104	112	135
Pääomakulut (poistot sekä rahoitustuotot ja -kulut)	51	50	68
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	9	3	7
Investoinnit ¹⁾	240	257	339
Oma pääoma	858	793	793
Tilinpäätössiirtojen kertymä	166	153	157
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:itä) ²⁾	2 879	2 704	2 684
Osakslainat (sisältyvät edellisiin) ³⁾	179	179	179
Laina VYR:itä ²⁾	843	802	802
Taseen loppusumma	4 930	4 659	4 611
Omavaraisuusaste (%) ⁴⁾	29,4	29,2	29,7
Henkilöstö (keskimäärin)	856	847	837

¹⁾ Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin perustuvat bruttoinvestointeihin.

²⁾ VYR = Valtion ydinjätehuoltorahasto.

³⁾ Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

⁴⁾ Omavaraisuusaste (%) = 100 x $\frac{\text{oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} + \text{osakslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

SÄHKÖN TOIMITUS OSAKKAILLE (GWh)	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Ydinvoima	10 276	10 237	14 063
Hilivoima	772	1 127	1 622
Yhteensä	11 048	11 364	15 685

TILINPÄÄTÖSLYHENNEMÄ JA LIITETIEDOT

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Liikevaihto	273 701	275 754	362 552
Valmistus omaan käyttöön	8 085	7 825	10 233
Liiketoiminnan muut tuotot	6 628	6 950	9 936
Materiaalit ja palvelut	-100 711	9 470	-30 312
Henkilöstökulut	-44 220	-42 874	-56 378
Poistot ja arvonalentumiset	-43 343	-42 255	-56 955
Liiketoiminnan muut kulut	-65 239	-69 460	-81 152
Liikevoitto/-tappio	34 901	145 410	157 924
Rahoitustuotot	29 231	21 361	28 824
Rahoituskulut	-57 759	-132 677	-149 466
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-28 528	-111 316	-120 642
Voitto/tappio ennen veroja	6 373	34 094	37 282
Tuloverot	-3	-3	-3
Kauden voitto/tappio	6 370	34 091	37 279

Kauden voiton/tappion jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille	6 370	34 091	37 279

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	1.1. - 30.9.2011	1.1. - 30.9.2010	1.1. - 31.12.2010
Kauden voitto/tappio	6 370	34 091	37 279
Muut laajan tuloksen erät			
Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	-688	1 708	1 851
Rahavirtojen suojaukset	2 201	8 270	21 288
Kauden muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 513	9 978	23 139
Kauden laaja voitto/tappio	7 883	44 069	60 418

Kauden laajan voiton/tappion jakautuminen:

Emoyhtiön omistajille	7 883	44 069	60 418

Konsernin tase

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 763 628	3 522 519	3 578 775
Aineettomat hyödykkeet	14 753	20 292	23 633
Laina- ja muut saamiset	847 393	807 947	807 193
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1 009	1 009	1 009
Sijoitukset osakkeisiin	13 668	13 886	14 029
Johdannais-sopimukset	5 189	4 351	4 165
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	824 331	800 208	806 301
Pitkäaikaiset varat yhteensä	5 469 971	5 170 212	5 235 105
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	223 224	214 948	192 742
Myyntisaamiset ja muut saamiset	119 152	150 868	61 919
Johdannais-sopimukset	950	604	657
Rahavarat	101 678	102 007	98 100
Lyhytaikaiset varat yhteensä	445 004	468 427	353 418
Varat yhteensä	5 914 975	5 638 639	5 588 523
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	540 992	461 692	540 992
Osakeanti	65 201	79 300	0
Ylikursisirahasto ja vararahasto	242 383	242 383	242 383
Arvonmuutosrahasto	-23 901	-38 576	-25 414
Kertyneet voittovarot	253 938	244 380	247 568
Oma pääoma yhteensä	1 078 613	989 179	1 005 529
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	824 331	800 208	806 301
Osakaslainat	179 300	179 300	179 300
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta	842 550	802 350	802 350
Joukkovelkakirjalainat	1 253 842	1 141 919	1 219 000
Muut rahoitusvelat	1 042 239	1 119 145	1 169 733
Johdannais-sopimukset	56 322	81 360	61 739
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 198 584	4 124 282	4 238 423
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	448 806	314 424	166 915
Johdannais-sopimukset	3 123	3 287	3 403
Saadut ennakot	45 674	41 994	22 510
Ostovelat	29 804	47 330	11 580
Muut lyhytaikaiset velat	110 371	118 143	140 163
Lyhytaikaiset velat yhteensä	637 778	525 178	344 571
Velat yhteensä	4 836 362	4 649 460	4 582 994
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 914 975	5 638 639	5 588 523

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Osakepääoma	Osakeanti	Ylikurssirahasto ja vararahasto	Arvonmuutos-rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	
						Oma pääoma yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	540 992	0	242 383	-25 414	247 568	1 005 529	1 005 529
Kauden tulos	0	0	0	0	6 370	6 370	6 370
Muut laajan tuloksen erät							
Myytävässä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	0	0	0	-688	0	-688	-688
Rahavirtojen suojaukset	0	0	0	2 201	0	2 201	2 201
Osakeanti	0	65 201	0	0	0	65 201	65 201
Oma pääoma 30.9.2011	540 992	65 201	242 383	-23 901	253 938	1 078 613	1 078 613

1 000 €	Osakepääoma	Osakeanti	Ylikurssirahasto ja vararahasto	Arvonmuutos-rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	
						Oma pääoma yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2010	461 692		242 383	-48 553	210 289	865 811	865 811
Kauden tulos	0	0	0	0	34 091	34 091	34 091
Muut laajan tuloksen erät							
Myytävässä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	0	0	0	1 707	0	1 707	1 707
Rahavirtojen suojaukset	0	0	0	8 270	0	8 270	8 270
Osakeanti	0	79 300	0	0	0	79 300	79 300
Oma pääoma 30.9.2010	461 692	79 300	242 383	-38 576	244 380	989 179	989 179

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden voitto/tappio	6 370	34 091	37 279
Oikaisut:			
Verot	3	3	2
Rahoitustuotot ja -kulut	28 528	111 315	120 642
Poistot ja arvonalentumiset	43 343	42 255	56 955
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa	-18 737	-133 396	-139 531
Myyntivoitot ja -tappiot käyttöomaisuushyödykkeistä ja osakkeista	-109	-20	-182
Käyttöpääoman muutokset:			
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	9 182	1 844	13 019
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-30 477	-28 044	-5 838
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	32 999	34 035	-10 141
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-31 090	-31 057	-28 981
Saadut osingot	726	638	641
Saadut korot	10 986	18 270	18 169
Maksetut verot	-3	-3	-4
Liiketoiminnan nettorahavirta	51 721	49 931	62 030
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-243 204	-240 765	-316 840
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	0	83	83
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-105	-272	-426
Investoinnit muihin sijoituksiin	-357	-21	-116
Luovutustulot muista sijoituksista	303	62	782
Myönnettyt lainasaamiset	-40 200	-51 450	-51 583
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0	374
Investointien nettorahavirta	-283 563	-292 363	-367 726
Rahoituksen rahavirrat			
Maksullinen osakeanti	0	0	79 300
Pitkäaikaisten lainojen nostot	74 098	374 646	507 526
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-5 823	-136 717	-142 978
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	508
Lyhytaikaisten rahoitusvelkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	167 145	-8 578	-155 648
Rahoituksen nettorahavirta	235 420	229 351	288 708
Rahavarojen muutos			
	3 578	-13 081	-16 988
Rahavarat kauden alussa	98 100	115 088	115 088
Rahavarat kauden lopussa	101 678	102 007	98 100

Osavuositarkastuksen liitetiedot

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Laatimisessa on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuoden 2010 tilinpäätöksessä ja lisäksi vuonna 2011 käyttöön otettuja uusia IAS/IFRS -standardeja. Uusilla standardeilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

ARVIoidEN KÄYTTÖ JA JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET

Osavuositarkastuksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna. Johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin vuositilinpäätöksessä 2010.

TULOSLASKELMAN VERTAILUKELPOISUUS

Vertailtaessa katsauskauden tuloslaskelmaa ja tulosta vertailukauden tuloslaskelmaan, tulee ottaa huomioon, että uuteen ydinjätehuollon tekniseen suunnitelmaan perustuva kustannusarvio päivitettiin kesäkuussa 2010. Päivitetty kustannusarvio yhdessä laskentaperusteiden muutosten kanssa kasvattivat vertailukauden ydinjätehuoltovastuuseen liittyvän varauksen määrää sekä materiaalit ja palvelut -kulujen ja rahoituskulujen määrää. Päivitysten nettovaikutus tulokseen oli vuonna 2010 kuitenkin positiivinen, koska ydinjätehuoltorahaston arvo kirjattiin materiaalit ja palvelut -erää oikaisemalla yhtä suureksi kuin varaus ydinjätehuoltorahaston ollessa ylikatettu IFRS:n näkökulmasta. Kustannusarvion päivityksen ja laskentaperusteiden muutosten vaikutukset näkyvät konsernin tuloslaskelmassa vertailukauden materiaalit ja palvelut -erässä kulujen vähennyksenä noin 119 milj. euroa ja korkokuluissa kulujen lisäyksenä noin 85 milj. euroa.

TVO-KONSERNI

SEGMENTTIRAPORTOINTI

TVO:n segmenttirakenne

Konsermilla on kaksi raportoitavaa segmenttiä; ydinvoima ja hiilivoima.

Ydinvoima-segmentin sähköä tuotetaan kahdessa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 (OL1 ja OL2). Ydinvoimalaitosyksikkö Olkiluoto 3 (OL3) on rakenteilla Olkiluotoon.

Ydinvoimasegmenttiin sisältyvät myös konsernin tytäryhtiöt TVO Nuclear Services Oy (TVONS), Olkiluodon Vesi Oy ja Perusvoima Oy, joiden toiminta liittyy ydinvoimaan.

Hiilivoima-segmentin sähköä tuotetaan TVO:n osuudella Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa.

Segmenttitietojen laskentaperiaatteet

TVO-konserni esittää liiketoimintasegmentteittäin liikevaihdon, kauden tuloksen ja varat, joita ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa.

Ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa raportointia Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti. IFRS-laadintaperiaatteiden edellyttämät oikaisut raportoidaan konsermitasolla.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Ydinvoima	233 905	229 297	297 312
Hiilivoima	39 796	46 457	65 240
Yhteensä	273 701	275 754	362 552

KAUDEN VOITTO/TAPPIO SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Ydinvoima	8 964	6 331	11 737
Hiilivoima	-72	-2 545	-4 632
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja (FAS)	8 892	3 786	7 105
Ydinjätehuoltovastuun vaikutus	-3 162	31 355	30 465
Rahoitusinstrumenttien vaikutus	640	-1 050	-291
Yhteensä (IFRS)	6 370	34 091	37 279

VARAT SEGMENTEITTÄIN

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Ydinvoima	4 834 828	4 560 571	4 522 287
Hiilivoima	96 591	100 084	89 129
Yhteensä (FAS)	4 931 419	4 660 655	4 611 416
Ydinjätehuoltovastuun vaikutus	921 387	901 318	906 520
Rahoitusinstrumenttien vaikutus	-15 273	-3 022	-8 121
Rahoitusleasingien vaikutus	65 826	67 527	66 404
Muut IFRS-oikaisut	11 616	12 161	12 304
Yhteensä (IFRS)	5 914 975	5 638 639	5 588 523

TVO-KONSERNI

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Kirjanpitoarvo kauden alussa	3 578 775	3 263 047	3 263 047
Lisäykset	235 814	300 934	377 962
Vähennykset	-8 758	-524	-9 087
Poistot ja arvonalentumiset	-42 367	-41 260	-55 628
Vähennysten kertyneet poistot	164	322	2 481
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	3 763 628	3 522 519	3 578 775

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Kirjanpitoarvo kauden alussa	23 633	16 161	16 161
Lisäykset	6 619	11 275	14 950
Vähennykset	-14 523	-6 149	-6 150
Poistot ja arvonalentumiset	-976	-995	-1 328
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	14 753	20 292	23 633

TVO-KONSERNI

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2010 konsernin vuosikertomuksessa esitettyjen tietojen kanssa.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaisopimusten nimellisarvo

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Korko-optiosopimukset			
Ostetut	30 000	210 000	210 000
Asetetut	30 000	210 000	210 000
Koronvaihtosopimukset	1 188 446	1 218 446	1 188 446
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	109 562	101 830	101 865
Yhteensä	1 358 008	1 740 276	1 710 311

Johdannaisopimusten käyvät arvot

1 000 €	30.9.2011			30.9.2010			31.12.2010		
	Posi- tiivinen	Nega- tiivinen	Yhteensä	Posi- tiivinen	Nega- tiivinen	Yhteensä	Posi- tiivinen	Nega- tiivinen	Yhteensä
Korko-optiosopimukset (ei suojauslaskennassa)									
Ostetut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asetetut	0	-126	-126	0	-2 543	-2 543	0	-1 749	-1 749
Koronvaihtosopimukset (suojauslaskennassa)	0	-38 458	-38 458	0	-51 190	-51 190	0	-38 733	-38 733
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)	300	-20 302	-20 002	306	-29 685	-29 379	288	-23 832	-23 544
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset (suojauslaskennassa)	5 770	-391	5 379	4 649	-1 229	3 420	4 533	-827	3 706
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)	0	-168	-168	0	0	0	0	0	0
Valuuttaoptiot (ei suojauslaskennassa)	69	0	69	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	6 139	-59 445	-53 306	4 955	-84 647	-79 692	4 821	-65 141	-60 320

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Raportointikauden aikana TVO on laskenut liikkeeseen SEK 300 miljoonan määräisen ns. private placement-lainan 2,5 miljardin euron suuruisen joukkovelkakirjalainaohjelman (EMTN) puiteissa.

TVO-KONSERNI

YDINJÄTEHUOLTOVASTUUSEEN LIITTYVÄT VARAT JA VARAUS

Taseeseen sisältyvät ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja velat

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
TVO:n Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo (pitkäaikaiset varat)	824 331	800 208	806 301
Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä varaus (pitkäaikaiset velat)	824 331	800 208	806 301

TVO:n ydinenergialain mukainen ydinjätehuollon vastuumäärä ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

1 000 €	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Ydinjätehuollon vastuumäärä ydinenergialain mukaan	1 179 100	1 160 700	1 179 100
TVO:n vuoden 2011 (2010) rahastotavoite Valtion ydinjätehuoltorahastossa	1 123 400	1 069 800	1 123 400
TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 123 400	1 069 800	1 086 400
Vastuumäärän ja rahasto-osuuden erotus	55 700	90 900	92 700

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä varaus kattaa tulevat ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen kustannukset. Varaus perustuu vuosittain päivitettäviin kustannusennusteisiin ja joka kolmas vuosi tehtäviin teknisiin suunnitelmiin.

TVO maksaa maksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon, josta ydinenergialain mukaan katetaan tulevat ydinjätehuollon vastuut. Katsauskauden aikana TVO on maksanut rahastoon viranomaisten (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) vahvistaman rahastotavoitteen mukaiset ydinjätehuoltomaksut 36,9 milj. euroa. TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 30.9.2011 on 1 123,4 milj. euroa. Taseessa esitetyn osuuden arvo on 824,3 milj. euroa. Tämä ero johtuu siitä, että IFRIC 5 -tulkinnan mukaan Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei voi ylittää siihen liittyvien velkojen määrää taseessa, koska TVO:lla ei ole määräysvaltaa Valtion ydinjätehuoltorahastossa.

Vuonna 2007 valtioneuvosto hyväksyi TVO:n hakemuksesta ydinenergialain 46 §:n nojalla yhtiön rahastotavoitteen pienentämisen vuosille 2008 - 2012. TVO on antanut valtiolle vastuumäärän kattamattomasta osuudesta omistajien takaukset, jotka kattavat myös vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Takaukset on esitetty liitetiedossa Vastuut ja muut sitoumukset.

TVO-KONSERNI

VASTUUT JA MUUT SITOUKSET

Pantatut velkakirjat ja takaukset

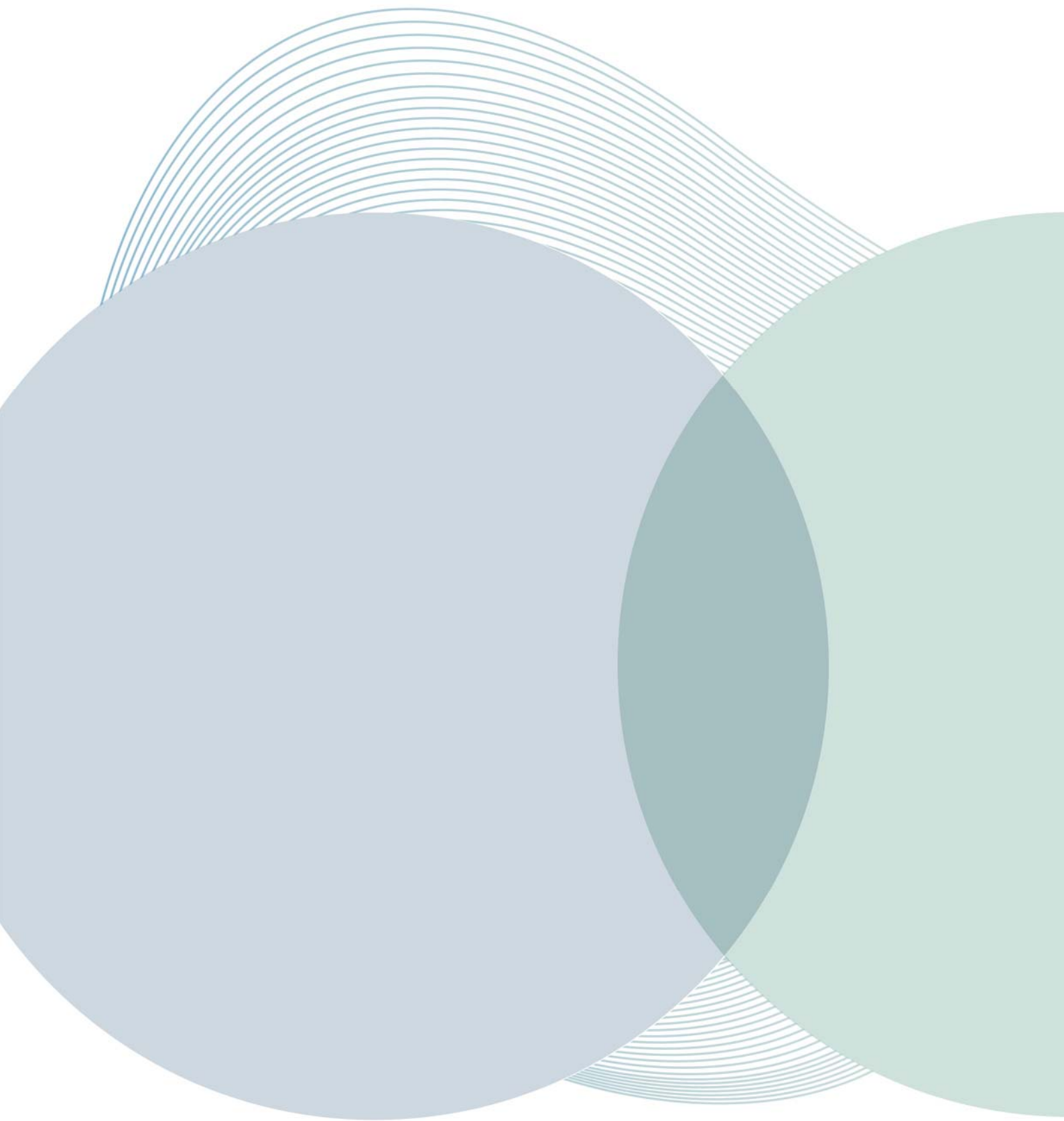
M€	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Valtion ydinjätehuoltorahastolle pantatut velkakirjat	843	802	802
Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät osakkaiden antamat takaukset	165	220	220

Investointisitoumukset

M€	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Investointisitoumukset:			
OL1 ja OL2	14	47	47
OL3	688	680	680
Yhteensä	702	727	727

Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat on esitetty sivulla 9.

Oikiluoto
27160 Eurajoki
Puhelin 02 83 811
Faksi 02 8381 2109
www.tvoy.fi

Helsinki
Töölönkatu 4
00100 Helsinki
Puhelin 09 61 801
Faksi 09 6180 2570

Bryssel
4 rue de la Presse
1000 Brussels, Belgium
Puhelin +32 2 227 1122
Faksi +32 2 218 3141